

Do
 Głównego Dowództwa Wojsk
 polskich
 w Warszawie

Wskutek rozkazu Dowództwa Okręgu
 wojskowego w Przemyślu, objąłem kierownictwo
 wojskowego biura pośrednictwa pracy w Do-
 wództwie powiatowym.

W dniu 4/II b. r. zjawiło się u mnie w biurze
 dwóch państwowników z Dowództwa placu i oświad-
 czyli mi służbowo, że mają rozkaz aresztowania
 mnie i odstawienia pod eskortą do Gródka Ja-
 giellońskiego do szefa sztabu Dowództwa Wojsk
 majora Kleberga.

Wzgardziłem nylegitymowania się pisemnym roz-
 kazem aresztowania, którego jednakże ci oficerowie
 nie posiadali, ale natomiast zademonstrowali mi
 kartę służbową moją, której mam być naj-
 bliższym pociągiem dostawiony do Gródka.

Oficerowie ci odprawiali mnie do Dowódcy
 Placu majora Olrenowskiego, który oświadczył
 mi, że aż do odejścia pociągu nie wolno mi z je-
 go pokroju się wyruszyć i wstąpię pod eskortą
 jednego oficera odstawiony do Gródka Jagiellońskiego.

Jako aresztowanie jak i internowanie w pokroju
 Dowództwa Placu, wreszcie odstawienie pod eskortą

było dla mnie aż do przybycia na miejsce, niemożliwym
nie wytlumaczyć zagadka.

So przybyciu do Gródka Jag: przychylny fakt, tego in-
terrowania i aresztowania wyjaśnity się następująco: „
Szef sztabu Dowództwa Wschodu major Kleberg w obec-
ności podpułkownika Jaroszewskiego oświadczył mi, że
Jamałem słowo honoru, moce którego Torztem dekla-
racye, że do żadnych tajnych i politycznych stowarzyszeń
należę nie będę, gdy tymczasem przemawiałem na
zgromadzeniu publicznem, które afiszowało drukim
po ulicach miasta moje nazwisko, jako referenta na
tem zgromadzeniu.

Oświadczyłem, że o zgromadzeniu dowiedziałem się
dopiero z afiszu, zbadatem przyczynę dla czego na
afiszu było moje nazwisko, które wykaraty, że autor
afisza umieścił je lekkomyślnie obok innych naz-
wisk mowców jak Dr. Hubermanna i wybranych
z kręgu przemysłowej postoi do Sejmu.

Na zgromadzeniu tem nie byłem i nie prema-
wiałem.

W toku dalszy mowy major Kleberg poradził odcennie
abym w gazetach ogłosił, że z tem zgromadzeniem nie
mam nic wspólnego i poradził dalej abym Torztem
mandat do Rady miejskiej i do Magistratu.

Na moje zapytanie, czy wydał rozkaz aresztowa-
nia mnie, oświadczył, że wydał rozkaz dostawienia
mnie do Gródka z tem, że jeśli by to było prawda,
że na zgromadzeniu tem przemawiałem, karabym mnie
natychmiast aresztować.

Popelniono tu więc w obec mnie tak ze strony
Dowództwa Placu jak i ze strony majora Kleberga,
żadnym przepisem regulaminu nie dającym się
usprawiedliwić gwałtu.

Prezensem trybem Dowództwa Placu potraktowa-

To mnie jako aresztanta, zaś major Hleberg nie mając
w ręce dowodów popełnienia jakiegoś Bolnickiego przestępstwa
nie uwzględniając wcale drogi służbowej, poza wiedzą
moich przełożonych: Dowódca: pow: Dowództwo okręgowe: / roz.
Karat Dowództwa płacę mi odstawieć pod eskortą.

W kradzieżi broni armii z tego rodzaju przeryw jak po
wyjściu, wyjechał przełożony władca oficera do usprawnienia
dławięcia się, zaś aresztowanie lub odstawienie unia-
zanem jest jako niedopuszczalne.

Proszę o nadzienie śledztwa w tym kierunku
i udzielenie mi pełnej satysfakcji. Nie jest bowiem
wykluczeniem, czy jutro na podstawie jakiegoś fałszy-
wego donosu, nie zostanie znovu wydany rozkaz ares-
towania mnie i znovu przez to obniżenie mojego
honoru.

Przy tej sposobności nie mogę zamieścić,
ponieważ panującego przekonania, że jest to akt
czysto politycznej natury, wypluwający z niecierpliwości
politycznej a kryjący się za bezbronnością i apolitycz-
ność wojskową.

Właśnie bowiem stosunki wewnętrznych
walk w Legionach, w których ciekawa rola od-
grywało grono oficerów-pury e. i R. Thoménobrie Legio-
nów pryncipal obecnemu Kancelarowi Komendy
Górczowi Fitzuarkiemu a do którego to grona
należał pan major Hleberg ten w rozumie, że
oficer I. brygady odgrywający w mieście wybit-
niejszą rolę obywatelską nie może być bezbron-
nie przez majora Hleberga traktowanym i tu
właśnie leży źródło przeryw nie dającego się
niczym wytłumaczyć zarządzenia dostawienia
i aresztowania.

Proszę mi na przyszłość spokój, proszę
o wydanie orzeczenia, czy mnie jako oficerów

w służbie czynnej, wolno spełniać funkcje asse-
sora miejskiego, radcy miejskiego i członka miejsko-
wej Komisji Pradziwej.

harmacram, w tak samo Rada miejska jak
i Magistrat a także Komisya Pradziwa po-
wiatem z miejscowym starostą na czele, są czysto
administracyjnymi instytucjami dobra public-
nego i z polityką nie mają nic wspólnego.

Przemysł dnia 6 lutego 1914

Rudolf Buder pp.

WYDZIAŁ

WARSZAWA

WARSAWA

L. Dz. 353 / dnia 11 / II 1914

załącz. Wydział

